

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a**

Anul școlar 2022 – 2023

Limba și literatura română

Numele:.....

Inițiala prenumelui tatălui:

Prenumele:.....

Școala de proveniență:

Centrul de examen:

Localitatea:

Județul:

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

Examenele de sfârșit de an fuseseră fixate mai devreme [...]. Orele de studiu se înmulțiră. Deși în copilărie timpul e de zece ori mai dens decât la maturitate, programul a trebuit totuși să fie mai intensiv. O zi de vară, când ai între doisprezece și cincisprezece ani cum aveau Silvia și cei doi băieți, poate să înceapă la ora șase dimineața și să se sfârșească abia la nouă sau zece seara. E adevărat că seara picau de somn și de oboseală. Dar, în răstimpul acestei lungi zile, aveau timp pentru tot și toate: călăreau patru ore, studiau (singuri sau cu domnișoara Stela) alte patru sau cinci ore și tot le mai rămânea timp pentru o baie în lac, o goană prin pădure, o trântă pe iarbă sau o vizită în parc. [...]

Ultimul eveniment dinaintea de examene fu apariția acelei păsări miraculoase. Lucian o descoperi într-o seară. [...] Se întoarse în fugă, ca să-i cheme pe Silvia și pe Roland.

— Veniți, le spuse, așa ceva nu s-a mai văzut: o imensă pasăre roz. Roz ca un trandafir, roz ca o tartă de fragi și zmeură, roz ca obrazul Silviei când scrie scrisori...

Merseră cu toții. Și văzură. Într-un luminiș, sub sălcii, foarte aproape de păpuriș și apă, aproape vertical, cu ciocul său imens pe piept, obosit și nemișcat... un pelican. Părea că doarme. Era un pelican adevărat, asta o spunea chiar și baci Simion, care știa mai totul despre păsările de apă. „Dar ce caută aici?” se întrebară copiii. Doar toată lumea știe că pelicanii sunt păsări ale Deltei. Și Delta e foarte departe... [...]

Peste trei zile, într-o seară, în sfârșit, se ridică iar în sus. Cu greu, foarte cu greu. În locul de unde decolase, rămaseră ca amintire câteva pene pe care Silvia le adună și le făcu buchet. [...]

Cu cele câteva pene roz se termină și visul roz de pe marginea lacului. [...]

În timpul examenelor, copiii au fost găzduiți la familia Eneea și Lili Giurcă, întrucât lucrau aproape de colegiu. Totul a decurs conform așteptărilor. Profesorii de la colegiu avură răbdarea de a-i examina îndelung pe cei doi băieți care erau în clasa a patra. Au strălucit la română și latină [...]. La matematici „a mers” – nu grozav, totuși, destul de onorabil. Restul materiilor li s-a părut o simplă formalitate: copiii știau carte, scriau corect [...].

Silvia își trecu examenele de clasa întâi de liceu la „Domnița Ileana”. Povesti la română despre lacul codrilor albaștri și nuferii galbeni, povesti la istorie despre bătălia de la Thermopile, povesti la matematici despre aducerea la același numitor și despre calculul suprafețelor trapezului, povesti la geografie, cu zeci de exemple din vasta ei experiență, care e deosebirea dintre un pârâu, un râu și un fluviu, dintre o baltă, un iezor și un lac, dintre o insulă, o peninsulă și un istm. Se terminase examenul, ea continua să le povestească doamnelor profesoare cine este Tama, cum de e măgarul Gary un mare filosof și actor și cât e de deștept dacă știi să-l întrebi în limba lui. Le explică de ce nu le place cailor mirosul de usturoi, ce a pățit vidra care a dorit să aibă ochi albaștri, cum e în pădure când plouă și care e adevărul despre puii de cuc. [...] A primit nota zece pe linie.

Ar fi urmat vacanța. Divina vacanță în pădure, cu cai, nu departe de un lac fermecat. Ce putea fi mai frumos? Cărțile de aventuri îi așteptau: trecuseră de vârsta și problemele lui Huckleberry Finn, acum urmau cele ale lui Ionuț Jder, d'Artagnan, David Copperfield. Îi așteptau romanul-fluviu „Tarzan” (scris de un lord englez al cărui nume nu se putea pronunța nicicum), „Omul invizibil”, „Gulliver în Țara Uriașilor”. Dar și „Baltagul”, „La Medeleni”, „Fram, ursul polar”.

Ion D. Sîrbu, *Dansul ursului*

Textul 2

O probă deosebit de dificilă a fost cea de-a 15-a a concursului hipic de la Varșovia, la care eram înscrisi din oficiu – pentru „Premiul Învingătorilor” – primii trei clasati în probele disputate anterior, astfel că la start s-au prezentat cei mai buni călăreți și cai care evoluaseră pe parcursul a 12 zile de concurs.

Dintre români au concurat doar doi călăreți: Toma Tudoran cu calul Rayon de Soleil și subsemnatul. De partea cealaltă erau majoritatea așilor germani, francezi și polonezi.

Lupta se anunța foarte grea, mai ales că ploua neîntrerupt de cinci zile. Terenul de concurs și cel de încălzire se transformaseră într-o mlaștină în care picioarele cailor se afundau până peste glezne, iar noroiul lăptos ne stropea, împrôscând totul în jur.

Ajuns la teren, eram convinși că juriul concursului va interzice disputarea unei probe atât de grele pe o asemenea pistă desfundată și pe o ploaie care nu mai contenea.

Călăreții și caii stăteau zgribuliți, care pe unde putea, și nimeni nu mai era dispus să încalce pe o astfel de vreme.

Deoarece regulamentul nu permitea întreruperea concursului, s-a anunțat la megafoane că, după o prealabilă recunoaștere a parcursului de către participanți, proba se va disputa în orice condiții. Nimănui nu-i venea să creadă, dar hotărârea era luată, ceea ce i-a determinat pe mulți dintre concurenți să nu participe. [...]

Proba începuse și deja câțiva călăreți alergaseră, printre ei aflându-se și Toma Tudoran, care, după un parcurs executat într-un timp excelent și având doar o dărămare, avea să se claseze pe locul al treilea (!).

Îmi mai rămăseseră numai zece minute pentru a-mi pregăti calul și, deși nu se mai vedea iarba, totul fiind acoperit de apă, [...] eram gata de luptă cu... ploaia, noroiul și obstacolele.

Faptul că, până să intru în concurs, niciun concurent nu terminase proba cu zero puncte penalizare m-a ambiționat să fac totul spre a realiza ceea ce nimeni nu reușise până atunci.

Nu cred ca în cei 650 de metri ai parcursului să fi respirat și eu, și Jolka mai mult de cinci-șase ori în viteză în care am alergat. Cu un simț extraordinar al obstacolului, Jolka prindea bătăi excelente, strângea picioarele, își arcuia șira spinării și gâtul în timpul săriturilor cum nu m-aș fi așteptat. În paranteză fie spus, din cauza greutatei lui, calul se teme de căzăturile care i-ar provoca neplăceri și, de aceea, pe terenurile alunecoase aleargă și sare mult mai atent. Spiritul lui de conservare se manifestă cu atât mai puternic, cu cât condițiile în care este pus să parcurgă un traseu cu obstacole sunt mai grele. De fapt, majoritatea accidentelor pe care le fac caii se produc nu la obstacolele mari, ci la cele mai mici, la care atenția este mai redusă; de aceea, când un cal a ajuns să participe pe obstacole de categoria grea (1,50 – 1,60 metri), nu este recomandabil să fie pus în situația de a mai sări în probele de categorii inferioare.

Revenind la cursa Jolkăi în „Premiul Învingătorilor”, trebuie să spun că în zborul ei peste obstacole nu a atins niciunul, ceea ce m-a plasat până în acel moment pe primul loc. Vă închipuiți prin ce emoții am trecut în continuare, când urmăream din tribună evoluțiile celor care alergau după mine...

Felix Țopescu, *30 de ani în șa*

A.

1. Notează, din textul 1, două cuvinte din câmpul lexical al *culorilor*.

2 puncte

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. **2 puncte**
Disciplinele de examen la care băieții au cele mai bune rezultate sunt
- istoria și geografia.
 - matematica și istoria.
 - româna și latina.
 - româna și matematica.

Răspunsul corect: ☐ .

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. **2 puncte**
Școala unde Silvia își susține examenul este
- „D'Artagnan”.
 - „David Copperfield”.
 - „Domnița Ileana”.
 - „Huckleberry Finn”.

Răspunsul corect: ☐ .

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. **2 puncte**
La concursul de la Varșovia, Toma Tudoran și calul Rayon de Soleil se clasează pe locul
- întâi.
 - al treilea.
 - al 12-lea.
 - al 15-lea.

Răspunsul corect: ☐ .

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Deși studiau pentru examene, copiii aveau și timp de joacă.		
Lucian vede, într-un luminiș, un pelican.		
Plecarea în Deltă este ultimul eveniment la care participă copiii înainte de examen.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Concursul de la Varșovia a fost anulat din cauza vremii ploioase.		
Caii se accidentează mai ușor la obstacolele mici.		
Felix Țopescu era sigur de victorie, de îndată ce a finalizat cursa.		

6. Precizează, în unu – trei enunțuri, o trăsătură a personajului Silvia, identificată în fragmentul de mai jos, și mijlocul de caracterizare utilizat, ilustrându-l cu o secvență: „povesti la geografie, cu zeci de exemple din vasta ei experiență, care e deosebirea dintre un pârau, un râu și un fluviu, dintre o baltă, un iezor și un lac, dintre o insulă, o peninsulă și un istm. Se terminase examenul, ea continua să le povestească doamnelor profesoare cine este Tama, cum de e măgarul Gary un mare filosof și actor și cât e de deștept dacă știi să-l întrebi în limba lui. Le explică de ce nu le place cailor mirosul de usturoi, ce a pățit vidra care a dorit să aibă ochi albaștri, cum e în pădure când plouă și care e adevărul despre puii de cuc. [...] A primit nota zece pe linie.” **6 puncte**

7. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

8. Crezi că, în condiții dificile, e mai bine să continui sau să renunți la o competiție? Motivează-ți răspunsul, în 50 – 100 de cuvinte, valorificând textul 2. **6 puncte**

6 puncte

[illegible]

B.

2 puncte

Contin dîftong ambele cuvinte din seria:

- a) „aveau”, „studiu”.
b) „categoria”, „ciocul”.
c) „noroiul”, „evoluțiile”.
d) „seara”, „aproape”.

Răspunsul corect:		.
-------------------	--	---

2 puncte

Există doar cuvinte derivate în seria:

- a) „copilărie”, „lăptos”.
b) „descoperi”, „doisprezece”.
c) „despre”, „devreme”.
d) „ursului”, „greutății”.

Răspunsul corect:

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Sinonimele cuvintelor subliniate în fragmentul „niciun concurrent nu terminase proba cu zero puncte penalizare” sunt, în ordine:

- a) adversar, nu începuse.
- b) câștigător, nu absolvise.
- c) competitor, nu încheiase.
- d) prieten, nu finalizase.

Răspunsul corect: ☐ .

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Există o relație de polisemie între cuvintele subliniate în secvențele din seria:

- a) „mai rămânea timp pentru o baie în lac”; Meșterul trebuie să pună faianța în baie.
- b) „cai care evoluaseră pe parcursul a 12 zile”; Profesorii îi evaluaseră pe elevii școlii.
- c) „Restul materiilor li s-a părut o simplă formalitate”; „O probă deosebit de dificilă”.
- d) „un parcurs executat într-un timp excelent”; „este pus să parcurgă un traseu cu obstacole”.

Răspunsul corect: ☐ .

5. Selectează, din secvențele următoare, trei verbe aflate la timpuri diferite ale modului indicativ, pe care le vei preciza: „Doar toată lumea știe că pelicanii sunt păsări ale Deltei.” și „Totul a decurs conform așteptărilor. Profesorii de la colegiu avură răbdarea de a-i examina îndelung pe cei doi băieți care erau în clasa a patra”.

6 puncte

Verbul selectat	Timpul verbului selectat

6. Alcătuieste un enunț imperativ, în care substantivul „pădure” să fie în cazul dativ (1) și un enunț asertiv în care adjectivul „puternic” să fie nume predicativ (2).

6 puncte

(1)

(2)

7. Transcrie propozițiile subordonate din fraza: „Ajuns la teren, eram convins că juriul concursului va interzice disputarea unei probe atât de grele pe o asemenea pistă desfundată și pe o ploaie care nu mai contenea.”, precizând felul acestora.

6 puncte
